

Diszkrét matematika 1

5. előadás Kombinatorika I.

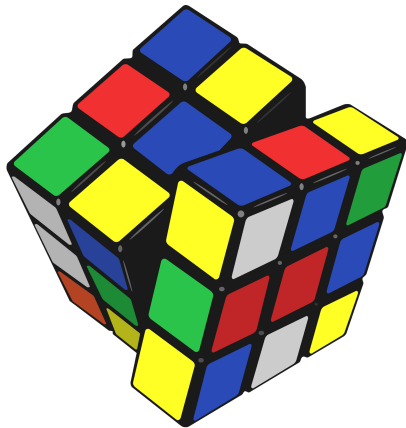
Mérai László

`merai@inf.elte.hu`

Komputeralgebra Tanszék

2024 tavasz

Kombinatorika I.

Kombinatorika

Célunk

- véges halmazok elemeinek rendezése valamely szempont szerint
- különböző lehetőségek leszámlálása

Kombinatorika

Célunk

- véges halmazok elemeinek rendezése valamely szempont szerint
- különböző lehetőségek leszámlálása

Példa

Kombinatorika

Célunk

- véges halmazok elemeinek rendezése valamely szempont szerint
- különböző lehetőségek leszámlálása

Példa

- Bármely 8 ember közül van olyan 2, akik a hét ugyanazon napján születtek.

Kombinatorika

Célunk

- véges halmazok elemeinek rendezése valamely szempont szerint
- különböző lehetőségek leszámlálása

Példa

- Bármely 8 ember közül van olyan 2, akik a hét ugyanazon napján születtek.
- Hány ember kell, hogy mindenképpen legyen 2, akiknek az év ugyanazon napján van a születésnapjuk?

Kombinatorika

Célunk

- véges halmazok elemeinek rendezése valamely szempont szerint
- különböző lehetőségek leszámlálása

Példa

- Bármely 8 ember közül van olyan 2, akik a hét ugyanazon napján születtek.
- Hány ember kell, hogy mindenképpen legyen 2, akiknek az év ugyanazon napján van a születésnapjuk?
- Hány ember kell, hogy mindenképpen legyen 1 közülük, akiknek február 29-én van a születésnapja?

Kombinatorika

Célunk

- véges halmazok elemeinek rendezése valamely szempont szerint
- különböző lehetőségek leszámlálása

Példa

- Bármely 8 ember közül van olyan 2, akik a hét ugyanazon napján születtek.
- Hány ember kell, hogy mindenképpen legyen 2, akiknek az év ugyanazon napján van a születésnapjuk?
- Hány ember kell, hogy mindenképpen legyen 1 közülük, akiknek február 29-én van a születésnapja?
- Mennyi a lehetséges rendszámok/telefonszámok/IP címek száma?

Kombinatorika

Célunk

- véges halmazok elemeinek rendezése valamely szempont szerint
- különböző lehetőségek leszámlálása

Példa

- Bármely 8 ember közül van olyan 2, akik a hét ugyanazon napján születtek.
- Hány ember kell, hogy mindenképpen legyen 2, akiknek az év ugyanazon napján van a születésnapjuk?
- Hány ember kell, hogy mindenképpen legyen 1 közülük, akiknek február 29-én van a születésnapja?
- Mennyi a lehetséges rendszámok/telefonszámok/IP címek száma?
- A Lottón hány lehetséges szelvény van?

Elemi valószínűség

Elemi valószínűség

Kombinatorika segítségével kiszámolhatjuk bizonyos események valószínűségét.

Elemi valószínűség

Kombinatorika segítségével kiszámolhatjuk bizonyos események valószínűségét.

$$\text{elemi valószínűség} = \frac{\text{jó lehetőségek száma}}{\text{összes lehetőségek száma}}$$

Elemi valószínűség

Kombinatorika segítségével kiszámolhatjuk bizonyos események **valószínűségét**.

$$\text{elemi valószínűség} = \frac{\text{jó lehetőségek száma}}{\text{összes lehetőségek száma}}$$

Példa

Elemi valószínűség

Kombinatorika segítségével kiszámolhatjuk bizonyos események **valószínűségét**.

$$\text{elemi valószínűség} = \frac{\text{jó lehetőségek száma}}{\text{összes lehetőségek száma}}$$

Példa

- 6-ost dobunk a kockán: $\frac{1}{6}$

Elemi valószínűség

Kombinatorika segítségével kiszámolhatjuk bizonyos események **valószínűségét**.

$$\text{elemi valószínűség} = \frac{\text{jó lehetőségek száma}}{\text{összes lehetőségek száma}}$$

Példa

- 6-ost dobunk a kockán: $\frac{1}{6}$
- Párost dobunk a kockán: $\frac{3}{6}$

Elemi valószínűség

Kombinatorika segítségével kiszámolhatjuk bizonyos események **valószínűségét**.

$$\text{elemi valószínűség} = \frac{\text{jó lehetőségek száma}}{\text{összes lehetőségek száma}}$$

Példa

- 6-ost dobunk a kockán: $\frac{1}{6}$
- Párost dobunk a kockán: $\frac{3}{6}$
- Nyerünk a lottón: $\frac{1}{\text{lehetséges szelvények száma}}$

Elemi valószínűség

Kombinatorika segítségével kiszámolhatjuk bizonyos események **valószínűségét**.

$$\text{elemi valószínűség} = \frac{\text{jó lehetőségek száma}}{\text{összes lehetőségek száma}}$$

Példa

- 6-ost dobunk a kockán: $\frac{1}{6}$
- Párost dobunk a kockán: $\frac{3}{6}$
- Nyerünk a lottón: $\frac{1}{\text{lehetséges szelvények száma}}$
- 4-esünk a lottón: $\frac{\text{4-es szelvények száma}}{\text{lehetséges szelvények száma}}$

Elemi valószínűség

Kombinatorika segítségével kiszámolhatjuk bizonyos események **valószínűségét**.

$$\text{elemi valószínűség} = \frac{\text{jó lehetőségek száma}}{\text{összes lehetőségek száma}}$$

Példa

- 6-ost dobunk a kockán: $\frac{1}{6}$
- Párost dobunk a kockán: $\frac{3}{6}$
- Nyerünk a lottón: $\frac{1}{\text{lehetséges szelvények száma}}$
- 4-esünk a lottón: $\frac{\text{4-es szelvények száma}}{\text{lehetséges szelvények száma}}$

Részleteket lásd később.

Összeadás-szabály

Összeadás-szabály

Példa

- Egy pékségben 3 féle édes és 2 féle sós péksütemény van. Hányféleképpen tudunk egy édes **vagy** sós süteményt választani?

Összeadás-szabály

Példa

- Egy pékségben 3 féle édes és 2 féle sós péksütemény van. Hányféleképpen tudunk egy édes vagy sós süteményt választani?
- $3 + 2 = 5$ lehetséges módon.

Összeadás-szabály

Példa

- Egy pékségben 3 féle édes és 2 féle sós péksütemény van. Hányféleképpen tudunk egy édes **vagy** sós süteményt választani?
- $3 + 2 = 5$ lehetséges módon.

Összeadás-szabály

Összeadás-szabály

Példa

- Egy pékségben 3 féle édes és 2 féle sós péksütemény van. Hányféleképpen tudunk egy édes **vagy** sós süteményt választani?
- $3 + 2 = 5$ lehetséges módon.

Összeadás-szabály

- Adott két véges diszjunkt halmaz

$$A = \{a_1, a_2, \dots, a_k\} \quad \text{és} \quad B = \{b_1, b_2, \dots, b_n\}$$

Összeadás-szabály

Példa

- Egy pékségben 3 féle édes és 2 féle sós péksütemény van. Hányféleképpen tudunk egy édes **vagy** sós süteményt választani?
- $3 + 2 = 5$ lehetséges módon.

Összeadás-szabály

- Adott két véges diszjunkt halmaz

$$A = \{a_1, a_2, \dots, a_k\} \quad \text{és} \quad B = \{b_1, b_2, \dots, b_n\}$$

Hányféleképpen tudunk A -ból **vagy** B -ből egy elemet választani?

Összeadás-szabály

Példa

- Egy pékségben 3 féle édes és 2 féle sós péksütemény van. Hányféleképpen tudunk egy édes **vagy** sós süteményt választani?
- $3 + 2 = 5$ lehetséges módon.

Összeadás-szabály

- Adott két véges diszjunkt halmaz

$$A = \{a_1, a_2, \dots, a_k\} \quad \text{és} \quad B = \{b_1, b_2, \dots, b_n\}$$

Hányféleképpen tudunk A -ból **vagy** B -ből egy elemet választani?

- A lehetséges választások: $a_1, a_2, \dots, a_k, b_1, b_2, \dots, b_n$.

Összeadás-szabály

Példa

- Egy pékségben 3 féle édes és 2 féle sós péksütemény van. Hányféleképpen tudunk egy édes **vagy** sós süteményt választani?
- $3 + 2 = 5$ lehetséges módon.

Összeadás-szabály

- Adott két véges diszjunkt halmaz

$$A = \{a_1, a_2, \dots, a_k\} \quad \text{és} \quad B = \{b_1, b_2, \dots, b_n\}$$

Hányféleképpen tudunk A -ból **vagy** B -ből egy elemet választani?

- A lehetséges választások: $a_1, a_2, \dots, a_k, b_1, b_2, \dots, b_n$.
- Ezek száma: $k + n$.

Szorzat-szabály

Szorzat-szabály

Példa

Szorzat-szabály

Példa

- Egy pékségben 3 féle édes és 2 féle sós péksütemény van. Hányféleképpen tudunk egy édes és egy sós süteményt választani?

Szorzat-szabály

Példa

- Egy pékségben 3 féle édes és 2 féle sós péksütemény van. Hányféleképpen tudunk egy édes és egy sós süteményt választani? $\Rightarrow 3 \times 2 = 6$

Szorzat-szabály

Példa

- Egy pékségben 3 féle édes és 2 féle sós péksütemény van. Hányféleképpen tudunk egy édes és egy sós süteményt választani? $\Rightarrow 3 \times 2 = 6$

Összeadás-szabály

Szorzat-szabály

Példa

- Egy pékségben 3 féle édes és 2 féle sós péksütemény van. Hányféleképpen tudunk egy édes és egy sós süteményt választani? $\Rightarrow 3 \times 2 = 6$

Összeadás-szabály

- Adott két véges diszjunkt halmaz

$$A = \{a_1, a_2, \dots, a_k\} \quad \text{és} \quad B = \{b_1, b_2, \dots, b_n\}$$

Szorzat-szabály

Példa

- Egy pékségben 3 féle édes és 2 féle sós péksütemény van. Hányféleképpen tudunk egy édes és egy sós süteményt választani? $\Rightarrow 3 \times 2 = 6$

Összeadás-szabály

- Adott két véges diszjunkt halmaz

$$A = \{a_1, a_2, \dots, a_k\} \quad \text{és} \quad B = \{b_1, b_2, \dots, b_n\}$$

Hányféleképpen tudunk A -ból és B -ből egy-egy elemet választani?

Szorzat-szabály

Példa

- Egy pékségben 3 féle édes és 2 féle sós péksütemény van. Hányféleképpen tudunk egy édes és egy sós süteményt választani? $\Rightarrow 3 \times 2 = 6$

Összeadás-szabály

- Adott két véges diszjunkt halmaz

$$A = \{a_1, a_2, \dots, a_k\} \quad \text{és} \quad B = \{b_1, b_2, \dots, b_n\}$$

Hányféleképpen tudunk A -ból és B -ből egy-egy elemet választani?

	b_1	b_2	$\dots$	b_n
a_1	(a_1, b_1)	(a_1, b_2)	$\dots$	(a_1, b_n)
a_2	(a_2, b_1)	(a_2, b_2)	$\dots$	(a_2, b_n)
$\vdots$	$\vdots$	$\vdots$	$\ddots$	$\vdots$
a_k	(a_k, b_1)	(a_k, b_2)	$\dots$	(a_k, b_n)

Szorzat-szabály

Példa

- Egy pékségben 3 féle édes és 2 féle sós péksütemény van. Hányféleképpen tudunk egy édes és egy sós süteményt választani? $\Rightarrow 3 \times 2 = 6$

Összeadás-szabály

- Adott két véges diszjunkt halmaz

$$A = \{a_1, a_2, \dots, a_k\} \quad \text{és} \quad B = \{b_1, b_2, \dots, b_n\}$$

Hányféleképpen tudunk A -ból és B -ből egy-egy elemet választani?

	b_1	b_2	$\dots$	b_n
a_1	(a_1, b_1)	(a_1, b_2)	$\dots$	(a_1, b_n)
a_2	(a_2, b_1)	(a_2, b_2)	$\dots$	(a_2, b_n)
$\vdots$	$\vdots$	$\vdots$	$\ddots$	$\vdots$
a_k	(a_k, b_1)	(a_k, b_2)	$\dots$	(a_k, b_n)

- Ezek száma: $k \times n$.

Szorzat-szabály, ismétléses variáció

Szorzat-szabály, ismétléses variáció

Feladat: Egy n -elemű halmazból kiválasztunk k -szor elemet. A sorrend számít, egy elemet többször választhatunk. **Hány választási lehetőség van?**

Szorzat-szabály, ismétléses variáció

Feladat: Egy n -elemű halmazból kiválasztunk k -szor elemet. A sorrend számít, egy elemet többször választhatunk. **Hány választási lehetőség van?**

Példa

- Lehetséges IP-címek száma:

Szorzat-szabály, ismétléses variáció

Feladat: Egy n -elemű halmazból kiválasztunk k -szor elemet. A sorrend számít, egy elemet többször választhatunk. **Hány választási lehetőség van?**

Példa

- Lehetséges IP-címek száma:
 $n = 2$ (alaphalmaz: $\{0, 1\}$), $k = 32$ (bitek száma).

Szorzat-szabály, ismétléses variáció

Feladat: Egy n -elemű halmazból kiválasztunk k -szor elemet. A sorrend számít, egy elemet többször választhatunk. **Hány választási lehetőség van?**

Példa

- Lehetséges IP-címek száma:

$n = 2$ (alaphalmaz: $\{0, 1\}$), $k = 32$ (bitek száma). $\implies 2^{32}$ lehetőség

Szorzat-szabály, ismétléses variáció

Feladat: Egy n -elemű halmazból kiválasztunk k -szor elemet. A sorrend számít, egy elemet többször választhatunk. **Hány választási lehetőség van?**

Példa

- Lehetséges IP-címek száma:
 $n = 2$ (alaphalmaz: $\{0, 1\}$), $k = 32$ (bitek száma). $\implies 2^{32}$ lehetőség
- Telefonszámok (körzetszám nélkül):

Szorzat-szabály, ismétléses variáció

Feladat: Egy n -elemű halmazból kiválasztunk k -szor elemet. A sorrend számít, egy elemet többször választhatunk. **Hány választási lehetőség van?**

Példa

- Lehetséges IP-címek száma:
 $n = 2$ (alaphalmaz: $\{0, 1\}$), $k = 32$ (bitek száma). $\implies 2^{32}$ lehetőség
- Telefonszámok (körzetszám nélkül):
 $n = 10$ (alaphalmaz: $\{0, 1, \dots, 9\}$), $k = 7$ (telefonszám hossza).

Szorzat-szabály, ismétléses variáció

Feladat: Egy n -elemű halmazból kiválasztunk k -szor elemet. A sorrend számít, egy elemet többször választhatunk. **Hány választási lehetőség van?**

Példa

- Lehetséges IP-címek száma:

$n = 2$ (alaphalmaz: $\{0, 1\}$), $k = 32$ (bitek száma). $\implies 2^{32}$ lehetőség

- Telefonszámok (körzetszám nélkül):

$n = 10$ (alaphalmaz: $\{0, 1, \dots, 9\}$), $k = 7$ (telefonszám hossza).

$\implies 10^7$ lehetőség

Szorzat-szabály, ismétléses variáció

Feladat: Egy n -elemű halmazból kiválasztunk k -szor elemet. A sorrend számít, egy elemet többször választhatunk. **Hány választási lehetőség van?**

Példa

- Lehetséges IP-címek száma:
 $n = 2$ (alaphalmaz: $\{0, 1\}$), $k = 32$ (bitek száma). $\implies 2^{32}$ lehetőség
- Telefonszámok (körzetszám nélkül):
 $n = 10$ (alaphalmaz: $\{0, 1, \dots, 9\}$), $k = 7$ (telefonszám hossza).
 $\implies 10^7$ lehetőség
- Szeminárium-termek kulcstartó lehetséges kódja:

Szorzat-szabály, ismétléses variáció

Feladat: Egy n -elemű halmazból kiválasztunk k -szor elemet. A sorrend számít, egy elemet többször választhatunk. **Hány választási lehetőség van?**

Példa

- Lehetséges IP-címek száma:
 $n = 2$ (alaphalmaz: $\{0, 1\}$), $k = 32$ (bitek száma). $\implies 2^{32}$ lehetőség
- Telefonszámok (körzetszám nélkül):
 $n = 10$ (alaphalmaz: $\{0, 1, \dots, 9\}$), $k = 7$ (telefonszám hossza).
 $\implies 10^7$ lehetőség
- Szeminárium-termek kulcstartó lehetséges kódja:
 $n = 10$ (alaphalmaz: $\{0, 1, \dots, 9\}$), $k = 4$ (kód hossza).

Szorzat-szabály, ismétléses variáció

Feladat: Egy n -elemű halmazból kiválasztunk k -szor elemet. A sorrend számít, egy elemet többször választhatunk. **Hány választási lehetőség van?**

Példa

- Lehetséges IP-címek száma:

$n = 2$ (alaphalmaz: $\{0, 1\}$), $k = 32$ (bitek száma). $\implies 2^{32}$ lehetőség

- Telefonszámok (körzetszám nélkül):

$n = 10$ (alaphalmaz: $\{0, 1, \dots, 9\}$), $k = 7$ (telefonszám hossza).
 $\implies 10^7$ lehetőség

- Szeminárium-termek kulcstartó lehetséges kódja:

$n = 10$ (alaphalmaz: $\{0, 1, \dots, 9\}$), $k = 4$ (kód hossza). $\implies 10^4$ lehetőség

Szorzat-szabály, ismétléses variáció

Feladat: Egy n -elemű halmazból kiválasztunk k -szor elemet. A sorrend számít, egy elemet többször választhatunk. **Hány választási lehetőség van?**

Példa

- Lehetséges IP-címek száma:
 $n = 2$ (alaphalmaz: $\{0, 1\}$), $k = 32$ (bitek száma). $\implies 2^{32}$ lehetőség
- Telefonszámok (körzetszám nélkül):
 $n = 10$ (alaphalmaz: $\{0, 1, \dots, 9\}$), $k = 7$ (telefonszám hossza).
 $\implies 10^7$ lehetőség
- Szeminárium-termek kulcstartó lehetséges kódja:
 $n = 10$ (alaphalmaz: $\{0, 1, \dots, 9\}$), $k = 4$ (kód hossza). $\implies 10^4$ lehetőség

A **szorzat-szabály** szerint: n^k lehetséges sorrend.

Szorzat-szabály, ismétléses variáció

Feladat: Egy n -elemű halmazból kiválasztunk k -szor elemet. A sorrend számít, egy elemet többször választhatunk. **Hány választási lehetőség van?**

Példa

- Lehetséges IP-címek száma:

$n = 2$ (alaphalmaz: $\{0, 1\}$), $k = 32$ (bitek száma). $\implies 2^{32}$ lehetőség

- Telefonszámok (körzetszám nélkül):

$n = 10$ (alaphalmaz: $\{0, 1, \dots, 9\}$), $k = 7$ (telefonszám hossza).
 $\implies 10^7$ lehetőség

- Szeminárium-termek kulcstartó lehetséges kódja:

$n = 10$ (alaphalmaz: $\{0, 1, \dots, 9\}$), $k = 4$ (kód hossza). $\implies 10^4$ lehetőség

A **szorzat-szabály** szerint: n^k lehetséges sorrend.

Bizonyítás.

Szorzat-szabály, ismétléses variáció

Feladat: Egy n -elemű halmazból kiválasztunk k -szor elemet. A sorrend számít, egy elemet többször választhatunk. **Hány választási lehetőség van?**

Példa

- Lehetséges IP-címek száma:
 $n = 2$ (alaphalmaz: $\{0, 1\}$), $k = 32$ (bitek száma). $\implies 2^{32}$ lehetőség
- Telefonszámok (körzetszám nélkül):
 $n = 10$ (alaphalmaz: $\{0, 1, \dots, 9\}$), $k = 7$ (telefonszám hossza).
 $\implies 10^7$ lehetőség
- Szeminárium-termek kulcstartó lehetséges kódja:
 $n = 10$ (alaphalmaz: $\{0, 1, \dots, 9\}$), $k = 4$ (kód hossza). $\implies 10^4$ lehetőség

A **szorzat-szabály** szerint: n^k lehetséges sorrend.

Bizonyítás.

n -féleképpen választhatjuk az 1. elemet

Szorzat-szabály, ismétléses variáció

Feladat: Egy n -elemű halmazból kiválasztunk k -szor elemet. A sorrend számít, egy elemet többször választhatunk. **Hány választási lehetőség van?**

Példa

- Lehetséges IP-címek száma:
 $n = 2$ (alaphalmaz: $\{0, 1\}$), $k = 32$ (bitek száma). $\implies 2^{32}$ lehetőség
- Telefonszámok (körzetszám nélkül):
 $n = 10$ (alaphalmaz: $\{0, 1, \dots, 9\}$), $k = 7$ (telefonszám hossza).
 $\implies 10^7$ lehetőség
- Szeminárium-termek kulcstartó lehetséges kódja:
 $n = 10$ (alaphalmaz: $\{0, 1, \dots, 9\}$), $k = 4$ (kód hossza). $\implies 10^4$ lehetőség

A **szorzat-szabály** szerint: n^k lehetséges sorrend.

Bizonyítás.

n -féleképpen választhatjuk az 1. elemet és n -féleképpen választhatjuk a 2. elemet

Szorzat-szabály, ismétléses variáció

Feladat: Egy n -elemű halmazból kiválasztunk k -szor elemet. A sorrend számít, egy elemet többször választhatunk. **Hány választási lehetőség van?**

Példa

- Lehetséges IP-címek száma:
 $n = 2$ (alaphalmaz: $\{0, 1\}$), $k = 32$ (bitek száma). $\implies 2^{32}$ lehetőség
- Telefonszámok (körzetszám nélkül):
 $n = 10$ (alaphalmaz: $\{0, 1, \dots, 9\}$), $k = 7$ (telefonszám hossza).
 $\implies 10^7$ lehetőség
- Szeminárium-termek kulcstartó lehetséges kódja:
 $n = 10$ (alaphalmaz: $\{0, 1, \dots, 9\}$), $k = 4$ (kód hossza). $\implies 10^4$ lehetőség

A **szorzat-szabály** szerint: n^k lehetséges sorrend.

Bizonyítás.

n -féleképpen választhatjuk az 1. elemet és n -féleképpen választhatjuk a 2. elemet és n -féleképpen választhatjuk a 3. elemet és ...

Szorzat-szabály, ismétléses variáció

Szorzat-szabály, ismétléses variáció

Tétel

Legyen A egy véges halmaz. Ekkor A határvnyhalmazának elemszáma $|\mathcal{P}(A)| = |\{B : B \subset A\}| = |2^A| = 2^{|A|}$.

Szorzat-szabály, ismétléses variáció

Tétel

Legyen A egy véges halmaz. Ekkor A határvnyhalmazának elemszáma $|\mathcal{P}(A)| = |\{B : B \subset A\}| = |2^A| = 2^{|A|}$.

Bizonyítás.

Szorzat-szabály, ismétléses variáció

Tétel

Legyen A egy véges halmaz. Ekkor A határvnyhalmazának elemszáma $|\mathcal{P}(A)| = |\{B : B \subset A\}| = |2^A| = 2^{|A|}$.

Bizonyítás.

- Állítsuk sorrendbe A elemeit.

Szorzat-szabály, ismétléses variáció

Tétel

Legyen A egy véges halmaz. Ekkor A határvnyhalmazának elemszáma $|\mathcal{P}(A)| = |\{B : B \subset A\}| = |2^A| = 2^{|A|}$.

Bizonyítás.

- Állítsuk sorrendbe A elemeit.
- Minden egyes **elemre** válasszunk a $\left\{ \text{benne van, nincs benne} \right\}$ halmazból.

Szorzat-szabály, ismétléses variáció

Tétel

Legyen A egy véges halmaz. Ekkor A határvnyhalmazának elemszáma $|\mathcal{P}(A)| = |\{B : B \subset A\}| = |2^A| = 2^{|A|}$.

Bizonyítás.

- Állítsuk sorrendbe A elemeit.
- Minden egyes **elemre** válasszunk a $\{\text{benne van, nincs benne}\}$ halmazból.
- Az ilyen $|A|$ hosszú „benne van”/„nincs benne” sorozatok szám: $2^{|A|}$. □

Szorzat-szabály, ismétléses variáció

Tétel

Legyen A egy véges halmaz. Ekkor A határvnyhalmazának elemszáma $|\mathcal{P}(A)| = |\{B : B \subset A\}| = |2^A| = 2^{|A|}$.

Bizonyítás.

- Állítsuk sorrendbe A elemeit.
- Minden egyes **elemre** válasszunk a $\{\text{benne van, nincs benne}\}$ halmazból.
- Az ilyen $|A|$ hosszú „benne van”/„nincs benne” sorozatok szám: $2^{|A|}$. □

Példa

Szorzat-szabály, ismétléses variáció

Tétel

Legyen A egy véges halmaz. Ekkor A határvnyhalmazának elemszáma $|\mathcal{P}(A)| = |\{B : B \subset A\}| = |2^A| = 2^{|A|}$.

Bizonyítás.

- Állítsuk sorrendbe A elemeit.
- Minden egyes **elemre** válasszunk a $\{\text{benne van, nincs benne}\}$ halmazból.
- Az ilyen $|A|$ hosszú „benne van”/„nincs benne” sorozatok szám: $2^{|A|}$. □

Példa

- Lifttel utazunk a **földszintről** a **7. emeletre**.

Szorzat-szabály, ismétléses variáció

Tétel

Legyen A egy véges halmaz. Ekkor A határvnyhalmazának elemszáma $|\mathcal{P}(A)| = |\{B : B \subset A\}| = |2^A| = 2^{|A|}$.

Bizonyítás.

- Állítsuk sorrendbe A elemeit.
- Minden egyes **elemre** válasszunk a $\{\text{benne van, nincs benne}\}$ halmazból.
- Az ilyen $|A|$ hosszú „benne van”/„nincs benne” sorozatok szám: $2^{|A|}$. □

Példa

- Lifttel utazunk a **földszintről** a **7. emeletre**.
- Két utazás **különböző**, ha menet közben máshol állnak meg.

Szorzat-szabály, ismétléses variáció

Tétel

Legyen A egy véges halmaz. Ekkor A határvnyhalmazának elemszáma $|\mathcal{P}(A)| = |\{B : B \subset A\}| = |2^A| = 2^{|A|}$.

Bizonyítás.

- Állítsuk sorrendbe A elemeit.
- Minden egyes **elemre** válasszunk a $\{\text{benne van, nincs benne}\}$ halmazból.
- Az ilyen $|A|$ hosszú „benne van”/„nincs benne” sorozatok szám: $2^{|A|}$. □

Példa

- Lifttel utazunk a **földszintről** a **7. emeletre**.
- Két utazás **különböző**, ha menet közben máshol állnak meg.
- Hány típusú utazás van?

Szorzat-szabály, ismétléses variáció

Tétel

Legyen A egy véges halmaz. Ekkor A határvnyhalmazának elemszáma $|\mathcal{P}(A)| = |\{B : B \subset A\}| = |2^A| = 2^{|A|}$.

Bizonyítás.

- Állítsuk sorrendbe A elemeit.
- Minden egyes **elemre** válasszunk a $\{\text{benne van, nincs benne}\}$ halmazból.
- Az ilyen $|A|$ hosszú „benne van”/„nincs benne” sorozatok szám: $2^{|A|}$. □

Példa

- Lifttel utazunk a **földszintről** a **7. emeletre**.
- Két utazás **különböző**, ha menet közben máshol állnak meg.
- Hány típusú utazás van?
 $\Rightarrow$ 6 közbenső emelet, 2 választás $\{\text{megáll, nem áll meg}\}$

Szorzat-szabály, ismétléses variáció

Tétel

Legyen A egy véges halmaz. Ekkor A határvnyhalmazának elemszáma $|\mathcal{P}(A)| = |\{B : B \subset A\}| = |2^A| = 2^{|A|}$.

Bizonyítás.

- Állítsuk sorrendbe A elemeit.
- Minden egyes **elemre** válasszunk a $\{\text{benne van, nincs benne}\}$ halmazból.
- Az ilyen $|A|$ hosszú „benne van”/„nincs benne” sorozatok szám: $2^{|A|}$. □

Példa

- Lifttel utazunk a **földszintről** a **7. emeletre**.
- Két utazás **különböző**, ha menet közben máshol állnak meg.
- Hány típusú utazás van?
  - $\Rightarrow$ 6 közbenső emelet, 2 választás $\{\text{megáll, nem áll meg}\}$
  - $\Rightarrow$ **2^6 lehetőség**

Szorzat-szabály 2

Szorzat-szabály 2

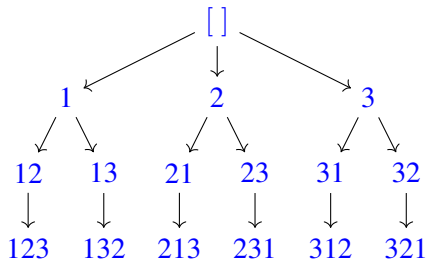
Példa

- Hányféleképpen tudunk 3 embert sorba állítani?

Szorzat-szabály 2

Példa

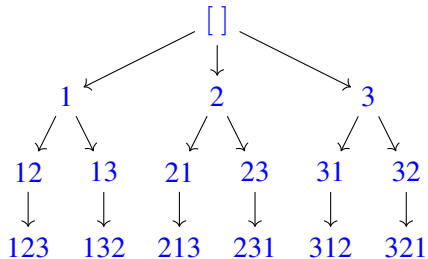
- Hányféleképpen tudunk 3 embert sorba állítani?

Szorzat-szabály 2

Példa

- Hányféleképpen tudunk 3 embert sorba állítani?

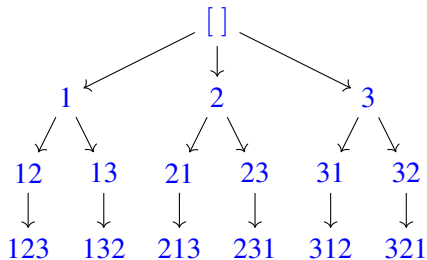

Szorzat-szabály 2

Szorzat-szabály 2

Példa

- Hányféleképpen tudunk 3 embert sorba állítani?

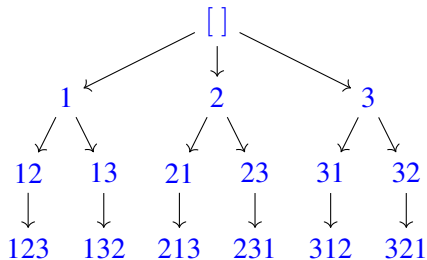
Szorzat-szabály 2

- Adott egy $A = \{a_1, \dots, a_k\}$ véges halmaz, és minden a_i elemhez egy B_i véges halmaz.

Szorzat-szabály 2

Példa

- Hányféleképpen tudunk 3 embert sorba állítani?

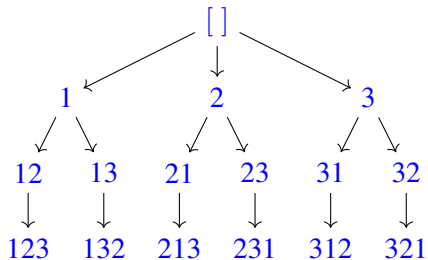
Szorzat-szabály 2

- Adott egy $A = \{a_1, \dots, a_k\}$ véges halmaz, és minden a_i elemhez egy B_i véges halmaz.
- A B_i halmazok elemszáma **megegyezik**:
 $|B_1| = |B_2| = \dots = |B_k| = \ell$

Szorzat-szabály 2

Példa

- Hányféleképpen tudunk 3 embert sorba állítani?

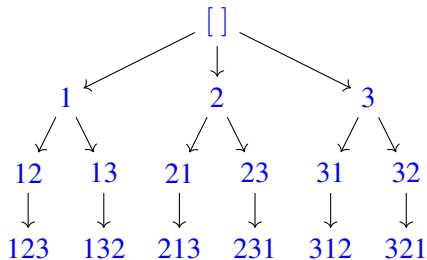
Szorzat-szabály 2

- Adott egy $A = \{a_1, \dots, a_k\}$ véges halmaz, és minden a_i elemhez egy B_i véges halmaz.
- A B_i halmazok elemszáma **megegyezik**:
 $|B_1| = |B_2| = \dots = |B_k| = \ell$
- Választunk egy $a_i \in A$ elemet **és** választunk egy $b \in B_i$ elemet.

Szorzat-szabály 2

Példa

- Hányféleképpen tudunk 3 embert sorba állítani?

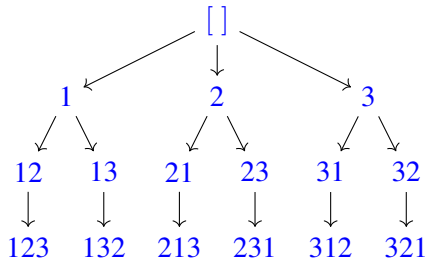
Szorzat-szabály 2

- Adott egy $A = \{a_1, \dots, a_k\}$ véges halmaz, és minden a_i elemhez egy B_i véges halmaz.
- A B_i halmazok elemszáma **megegyezik**:
 $|B_1| = |B_2| = \dots = |B_k| = \ell$
- Választunk egy $a_i \in A$ elemet **és** választunk egy $b \in B_i$ elemet.
- Ezek száma: $k \times \ell$

Szorzat-szabály 2

Példa

- Hányféleképpen tudunk 3 embert sorba állítani?

Szorzat-szabály 2

- Adott egy $A = \{a_1, \dots, a_k\}$ véges halmaz, és minden a_i elemhez egy B_i véges halmaz.
- A B_i halmazok elemszáma **megegyezik**:
 $|B_1| = |B_2| = \dots = |B_k| = \ell$
- Választunk egy $a_i \in A$ elemet **és** választunk egy $b \in B_i$ elemet.
- Ezek száma: $k \times \ell$

- 3 embert $3 \times 2 \times 1 = 6$ módon tudunk sorba állítani.

Szorzat-szabály 2, ismétlés nélküli permutáció

Szorzat-szabály 2, ismétlés nélküli permutáció

Feladat: Egy n -elemű halmaz elemeit sorba állítjuk. Hány lehetőség van?

Szorzat-szabály 2, ismétlés nélküli permutáció

Feladat: Egy n -elemű halmaz elemeit sorba állítjuk. Hány lehetőség van?

Példa

Szorzat-szabály 2, ismétlés nélküli permutáció

Feladat: Egy n -elemű halmaz elemeit sorba állítjuk. **Hány lehetőség van?**

Példa

- A vizsgán 10 feladat van kitűzve. Hányféleképpen oldhatjuk meg ezeket?

Szorzat-szabály 2, ismétlés nélküli permutáció

Feladat: Egy n -elemű halmaz elemeit sorba állítjuk. **Hány lehetőség van?**

Példa

- A vizsgán 10 feladat van kitűzve. Hányféleképpen oldhatjuk meg ezeket?

$$\Rightarrow 10 \cdot 9 \cdot 8 \cdot \dots \cdot 2 \cdot 1 \approx 3,6 \cdot 10^6$$

Szorzat-szabály 2, ismétlés nélküli permutáció

Feladat: Egy n -elemű halmaz elemeit sorba állítjuk. **Hány lehetőség van?**

Példa

- A vizsgán 10 feladat van kitűzve. Hányféleképpen oldhatjuk meg ezeket?
 $\Rightarrow 10 \cdot 9 \cdot 8 \cdot \dots \cdot 2 \cdot 1 \approx 3,6 \cdot 10^6$
- Egy lóversenyen 70 induló van. A verseny lehetséges kimenetele (nincs döntetlen, mindenki célba ér):

Szorzat-szabály 2, ismétlés nélküli permutáció

Feladat: Egy n -elemű halmaz elemeit sorba állítjuk. **Hány lehetőség van?**

Példa

- A vizsgán 10 feladat van kitűzve. Hányféleképpen oldhatjuk meg ezeket?
 $\Rightarrow 10 \cdot 9 \cdot 8 \cdot \dots \cdot 2 \cdot 1 \approx 3,6 \cdot 10^6$
- Egy lóversenyen 70 induló van. A verseny lehetséges kimenetele (nincs döntetlen, mindenki célba ér):
 $\Rightarrow 70 \cdot 69 \cdot 68 \cdot \dots \cdot 2 \cdot 1 \approx 1,2 \cdot 10^{100}$

Szorzat-szabály 2, ismétlés nélküli permutáció

Feladat: Egy n -elemű halmaz elemeit sorba állítjuk. **Hány lehetőség van?**

Példa

- A vizsgán 10 feladat van kitűzve. Hányféleképpen oldhatjuk meg ezeket?
 $\Rightarrow 10 \cdot 9 \cdot 8 \cdot \dots \cdot 2 \cdot 1 \approx 3,6 \cdot 10^6$
- Egy lóversenyen 70 induló van. A verseny lehetséges kimenetele (nincs döntetlen, mindenki célba ér):
 $\Rightarrow 70 \cdot 69 \cdot 68 \cdot \dots \cdot 2 \cdot 1 \approx 1,2 \cdot 10^{100}$
(v.s atomok száma a megfigyelt univerzumban: $10^{78} - 10^{82}$)

Szorzat-szabály 2, ismétlés nélküli permutáció

Feladat: Egy n -elemű halmaz elemeit sorba állítjuk. **Hány lehetőség van?**

Példa

- A vizsgán 10 feladat van kitűzve. Hányféleképpen oldhatjuk meg ezeket?
 $\Rightarrow 10 \cdot 9 \cdot 8 \cdot \dots \cdot 2 \cdot 1 \approx 3,6 \cdot 10^6$
- Egy lóversenyen 70 induló van. A verseny lehetséges kimenetele (nincs döntetlen, mindenki célba ér):
 $\Rightarrow 70 \cdot 69 \cdot 68 \cdot \dots \cdot 2 \cdot 1 \approx 1,2 \cdot 10^{100}$
(v.s atomok száma a megfigyelt univerzumban: $10^{78} - 10^{82}$)
- Egy 200 fős évfolyam hányféleképpen tudja aláírni a jelenléti ívet?

Szorzat-szabály 2, ismétlés nélküli permutáció

Feladat: Egy n -elemű halmaz elemeit sorba állítjuk. **Hány lehetőség van?**

Példa

- A vizsgán 10 feladat van kitűzve. Hányféleképpen oldhatjuk meg ezeket?
 $\Rightarrow 10 \cdot 9 \cdot 8 \cdot \dots \cdot 2 \cdot 1 \approx 3,6 \cdot 10^6$
- Egy lóversenyen 70 induló van. A verseny lehetséges kimenetele (nincs döntetlen, mindenki célba ér):
 $\Rightarrow 70 \cdot 69 \cdot 68 \cdot \dots \cdot 2 \cdot 1 \approx 1,2 \cdot 10^{100}$
(v.s atomok száma a megfigyelt univerzumban: $10^{78} - 10^{82}$)
- Egy 200 fős évfolyam hányféleképpen tudja aláírni a jelenléti ívet?
 $\Rightarrow 200 \cdot 199 \cdot \dots \cdot 2 \cdot 1 \approx 7,89 \cdot 10^{374}$ **lehetőség**

Szorzat-szabály 2, ismétlés nélküli permutáció

Feladat: Egy n -elemű halmaz elemeit sorba állítjuk. **Hány lehetőség van?**

Példa

- A vizsgán 10 feladat van kitűzve. Hányféleképpen oldhatjuk meg ezeket?

$$\Rightarrow 10 \cdot 9 \cdot 8 \cdot \dots \cdot 2 \cdot 1 \approx 3,6 \cdot 10^6$$

- Egy lóversenyen 70 induló van. A verseny lehetséges kimenetele (nincs döntetlen, mindenki célba ér):

$$\Rightarrow 70 \cdot 69 \cdot 68 \cdot \dots \cdot 2 \cdot 1 \approx 1,2 \cdot 10^{100}$$

(v.s atomok száma a megfigyelt univerzumban: $10^{78} - 10^{82}$)

- Egy 200 fős évfolyam hányféleképpen tudja aláírni a jelenléti ívet?

$$\Rightarrow 200 \cdot 199 \cdot \dots \cdot 2 \cdot 1 \approx 7,89 \cdot 10^{374} \text{ lehetőség}$$

A szorzat-szabály 2 szerint: $n \cdot (n - 1) \cdot \dots \cdot 2 \cdot 1 = n!$ lehetséges sorrend.

Szorzat-szabály 2, ismétlés nélküli permutáció

Feladat: Egy n -elemű halmaz elemeit sorba állítjuk. **Hány lehetőség van?**

Példa

- A vizsgán 10 feladat van kitűzve. Hányféleképpen oldhatjuk meg ezeket?
 $\Rightarrow 10 \cdot 9 \cdot 8 \cdot \dots \cdot 2 \cdot 1 \approx 3,6 \cdot 10^6$
- Egy lóversenyen 70 induló van. A verseny lehetséges kimenetele (nincs döntetlen, mindenki célba ér):
 $\Rightarrow 70 \cdot 69 \cdot 68 \cdot \dots \cdot 2 \cdot 1 \approx 1,2 \cdot 10^{100}$
(v.s atomok száma a megfigyelt univerzumban: $10^{78} - 10^{82}$)
- Egy 200 fős évfolyam hányféleképpen tudja aláírni a jelenléti ívet?
 $\Rightarrow 200 \cdot 199 \cdot \dots \cdot 2 \cdot 1 \approx 7,89 \cdot 10^{374}$ **lehetőség**

A szorzat-szabály 2 szerint: $n \cdot (n - 1) \cdot \dots \cdot 2 \cdot 1 = n!$ lehetséges sorrend.

Bizonyítás.

Szorzat-szabály 2, ismétlés nélküli permutáció

Feladat: Egy n -elemű halmaz elemeit sorba állítjuk. **Hány lehetőség van?**

Példa

- A vizsgán 10 feladat van kitűzve. Hányféleképpen oldhatjuk meg ezeket?
 $\Rightarrow 10 \cdot 9 \cdot 8 \cdot \dots \cdot 2 \cdot 1 \approx 3,6 \cdot 10^6$
- Egy lóversenyen 70 induló van. A verseny lehetséges kimenetele (nincs döntetlen, mindenki célba ér):
 $\Rightarrow 70 \cdot 69 \cdot 68 \cdot \dots \cdot 2 \cdot 1 \approx 1,2 \cdot 10^{100}$
(v.s atomok száma a megfigyelt univerzumban: $10^{78} - 10^{82}$)
- Egy 200 fős évfolyam hányféleképpen tudja aláírni a jelenléti ívet?
 $\Rightarrow 200 \cdot 199 \cdot \dots \cdot 2 \cdot 1 \approx 7,89 \cdot 10^{374}$ **lehetőség**

A **szorzat-szabály 2** szerint: $n \cdot (n - 1) \cdot \dots \cdot 2 \cdot 1 = n!$ lehetséges sorrend.

Bizonyítás.

n -féleképpen választhatjuk az 1. elemet

Szorzat-szabály 2, ismétlés nélküli permutáció

Feladat: Egy n -elemű halmaz elemeit sorba állítjuk. **Hány lehetőség van?**

Példa

- A vizsgán 10 feladat van kitűzve. Hányféleképpen oldhatjuk meg ezeket?
 $\Rightarrow 10 \cdot 9 \cdot 8 \cdot \dots \cdot 2 \cdot 1 \approx 3,6 \cdot 10^6$
- Egy lóversenyen 70 induló van. A verseny lehetséges kimenetele (nincs döntetlen, mindenki célba ér):
 $\Rightarrow 70 \cdot 69 \cdot 68 \cdot \dots \cdot 2 \cdot 1 \approx 1,2 \cdot 10^{100}$
(v.s atomok száma a megfigyelt univerzumban: $10^{78} - 10^{82}$)
- Egy 200 fős évfolyam hányféleképpen tudja aláírni a jelenléti ívet?
 $\Rightarrow 200 \cdot 199 \cdot \dots \cdot 2 \cdot 1 \approx 7,89 \cdot 10^{374}$ **lehetőség**

A **szorzat-szabály 2** szerint: $n \cdot (n - 1) \cdot \dots \cdot 2 \cdot 1 = n!$ lehetséges sorrend.

Bizonyítás.

n -féleképpen választhatjuk az 1. elemet és $(n - 1)$ -féleképpen választhatjuk a 2. elemet

Szorzat-szabály 2, ismétlés nélküli permutáció

Feladat: Egy n -elemű halmaz elemeit sorba állítjuk. **Hány lehetőség van?**

Példa

- A vizsgán 10 feladat van kitűzve. Hányféleképpen oldhatjuk meg ezeket?
 $\Rightarrow 10 \cdot 9 \cdot 8 \cdot \dots \cdot 2 \cdot 1 \approx 3,6 \cdot 10^6$
- Egy lóversenyen 70 induló van. A verseny lehetséges kimenetele (nincs döntetlen, mindenki célba ér):
 $\Rightarrow 70 \cdot 69 \cdot 68 \cdot \dots \cdot 2 \cdot 1 \approx 1,2 \cdot 10^{100}$
(v.s atomok száma a megfigyelt univerzumban: $10^{78} - 10^{82}$)
- Egy 200 fős évfolyam hányféleképpen tudja aláírni a jelenléti ívet?
 $\Rightarrow 200 \cdot 199 \cdot \dots \cdot 2 \cdot 1 \approx 7,89 \cdot 10^{374}$ **lehetőség**

A **szorzat-szabály 2** szerint: $n \cdot (n - 1) \cdot \dots \cdot 2 \cdot 1 = n!$ lehetséges sorrend.

Bizonyítás.

n -féleképpen választhatjuk az 1. elemet és $(n - 1)$ -féleképpen választhatjuk a 2. elemet és $(n - 2)$ -féleképpen választhatjuk a 3. elemet és ...

Szorzat-szabály 2, ismétlés nélküli variáció

Szorzat-szabály 2, ismétlés nélküli variáció

Feladat: Egy n -elemű halmazból választunk. A sorrend számít, de egy elemet **csak** egyszer választhatunk. **Hány lehetőség van?**

Szorzat-szabály 2, ismétlés nélküli variáció

Feladat: Egy n -elemű halmazból választunk. A sorrend számít, de egy elemet **csak** egyszer választhatunk. **Hány lehetőség van?**

Példa

- A vizsgán 10 feladat van kitűzve.
Hányféleképpen oldhatjuk meg ezek közül 3-at?

Szorzat-szabály 2, ismétlés nélküli variáció

Feladat: Egy n -elemű halmazból választunk. A sorrend számít, de egy elemet **csak** egyszer választhatunk. **Hány lehetőség van?**

Példa

- A vizsgán 10 feladat van kitűzve.

Hányféleképpen oldhatjuk meg ezek közül 3-at? $\Rightarrow 10 \cdot 9 \cdot 8$

Szorzat-szabály 2, ismétlés nélküli variáció

Feladat: Egy n -elemű halmazból választunk. A sorrend számít, de egy elemet **csak** egyszer választhatunk. **Hány lehetőség van?**

Példa

- A vizsgán **10** feladat van kitűzve.
Hányféleképpen oldhatjuk meg ezek közül **3**-at? $\implies 10 \cdot 9 \cdot 8$
- Egy lóversenyen **70** induló van. Hány lehetőség van a dobogó (1-3.) helyezettjeire?

Szorzat-szabály 2, ismétlés nélküli variáció

Feladat: Egy n -elemű halmazból választunk. A sorrend számít, de egy elemet **csak** egyszer választhatunk. **Hány lehetőség van?**

Példa

- A vizsgán **10** feladat van kitűzve.
Hányféleképpen oldhatjuk meg ezek közül **3**-at? $\implies 10 \cdot 9 \cdot 8$
- Egy lóversenyen **70** induló van. Hány lehetőség van a dobogó (1-3.) helyezettjeire? $\implies 70 \cdot 69 \cdot 68$

Szorzat-szabály 2, ismétlés nélküli variáció

Feladat: Egy n -elemű halmazból választunk. A sorrend számít, de egy elemet **csak** egyszer választhatunk. **Hány lehetőség van?**

Példa

- A vizsgán 10 feladat van kitűzve.
Hányféleképpen oldhatjuk meg ezek közül 3-at? $\Rightarrow 10 \cdot 9 \cdot 8$
- Egy lóversenyen 70 induló van. Hány lehetőség van a dobogó (1-3.) helyezettjeire? $\Rightarrow 70 \cdot 69 \cdot 68$
- Egy 200 fős évfolyam hallgatóiból hányféleképpen jöhet be 100 fő az előadóba?

Szorzat-szabály 2, ismétlés nélküli variáció

Feladat: Egy n -elemű halmazból választunk. A sorrend számít, de egy elemet **csak** egyszer választhatunk. **Hány lehetőség van?**

Példa

- A vizsgán 10 feladat van kitűzve.
Hányféleképpen oldhatjuk meg ezek közül 3-at? $\Rightarrow 10 \cdot 9 \cdot 8$
- Egy lóversenyen 70 induló van. Hány lehetőség van a dobogó (1-3.) helyezettjeire? $\Rightarrow 70 \cdot 69 \cdot 68$
- Egy 200 fős évfolyam hallgatóiból hányféleképpen jöhet be 100 fő az előadóba?
 $\Rightarrow 200 \cdot 199 \cdot \dots \cdot 102 \cdot 101$

Szorzat-szabály 2, ismétlés nélküli variáció

Feladat: Egy n -elemű halmazból választunk. A sorrend számít, de egy elemet **csak** egyszer választhatunk. **Hány lehetőség van?**

Példa

- A vizsgán 10 feladat van kitűzve.
Hányféleképpen oldhatjuk meg ezek közül 3-at? $\Rightarrow 10 \cdot 9 \cdot 8$
- Egy lóversenyen 70 induló van. Hány lehetőség van a dobogó (1-3.) helyezettjeire? $\Rightarrow 70 \cdot 69 \cdot 68$
- Egy 200 fős évfolyam hallgatóiból hányféleképpen jöhet be 100 fő az előadóba?
 $\Rightarrow 200 \cdot 199 \cdot \dots \cdot 102 \cdot 101$

A **szorzat-szabály 2** szerint: $n \cdot (n - 1) \cdot \dots \cdot (n - k + 1) = \frac{n!}{(n - k)!}$ lehetséges sorrend.

Szorzat-szabály 2, ismétlés nélküli variáció

Feladat: Egy n -elemű halmazból választunk. A sorrend számít, de egy elemet **csak** egyszer választhatunk. **Hány lehetőség van?**

Példa

- A vizsgán 10 feladat van kitűzve.
Hányféleképpen oldhatjuk meg ezek közül 3-at? $\Rightarrow 10 \cdot 9 \cdot 8$
- Egy lóversenyen 70 induló van. Hány lehetőség van a dobogó (1-3.) helyezettjeire? $\Rightarrow 70 \cdot 69 \cdot 68$
- Egy 200 fős évfolyam hallgatóiból hányféleképpen jöhet be 100 fő az előadóba?
 $\Rightarrow 200 \cdot 199 \cdot \dots \cdot 102 \cdot 101$

A **szorzat-szabály 2** szerint: $n \cdot (n - 1) \cdot \dots \cdot (n - k + 1) = \frac{n!}{(n - k)!}$ lehetséges sorrend.

Bizonyítás. HF

Kivonás-szabály

Kivonás-szabály

Példa

- Háromszor dobunk kockával. Hány dobássorozat van, amiben **van** hatos?

Kivonás-szabály

Példa

- Háromszor dobunk kockával. Hány dobássorozat van, amiben **van** hatos?
- **összes** – **nincs** hatos

Kivonás-szabály

Példa

- Háromszor dobunk kockával. Hány dobássorozat van, amiben **van** hatos?
- összes – nincs hatos = $6^2 - 5^2$

Kivonás-szabály

Példa

- Háromszor dobunk kockával. Hány dobássorozat van, amiben **van** hatos?
- **összes** – **nincs hatos** = $6^2 - 5^2$

Kivonás-szabály

- Adott események számát szeretnénk leszámolni.

Kivonás-szabály

Példa

- Háromszor dobunk kockával. Hány dobássorozat van, amiben **van** hatos?
- **összes** – **nincs hatos** = $6^2 - 5^2$

Kivonás-szabály

- Adott események számát szeretnénk leszámolni.
- Ekkor **események száma** = **összes eset** – **rossz esetek**.

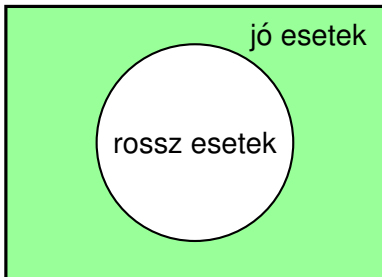
Kivonás-szabály

Példa

- Háromszor dobunk kockával. Hány dobássorozat van, amiben **van** hatos?
- **összes** – **nincs hatos** = $6^2 - 5^2$

Kivonás-szabály

- Adott események számát szeretnénk leszámolni.
- Ekkor **események száma** = **összes eset** – **rossz esetek**.

Kivonás-szabály

Példa

Kivonás-szabály

Példa

- Hány 7 jegyű szám van?

Kivonás-szabály

Példa

- Hány 7 jegyű szám van?

Rossz esetek: 7 hosszú sorozatok melyek 0-val kezdődnek.

Kivonás-szabály

Példa

- Hány 7 jegyű szám van?

Rossz esetek: 7 hosszú sorozatok melyek 0-val kezdődnek.

$$\Rightarrow 10^7 - 10^6$$

Kivonás-szabály

Példa

- Hány 7 jegyű szám van?

Rossz esetek: 7 hosszú sorozatok melyek 0-val kezdődnek.

$$\Rightarrow 10^7 - 10^6 = (10 - 1) \cdot 10^6$$

Kivonás-szabály

Példa

- Hány 7 jegyű szám van?

Rossz esetek: 7 hosszú sorozatok melyek 0-val kezdődnek.

$$\Rightarrow 10^7 - 10^6 = (10 - 1) \cdot 10^6 = 9 \times 10^6$$

Kivonás-szabály

Példa

- Hány 7 jegyű szám van?

Rossz esetek: 7 hosszú sorozatok melyek 0-val kezdődnek.

$$\Rightarrow 10^7 - 10^6 = (10 - 1) \cdot 10^6 = 9 \times 10^6$$

- Az 1, 2, 3, 4, 5 lehetséges sorrendje, ahol 1 és 2 nincs egymás mellett.

Kivonás-szabály

Példa

- Hány 7 jegű szám van?

Rossz esetek: 7 hosszú sorozatok melyek 0-val kezdődnek.

$$\Rightarrow 10^7 - 10^6 = (10 - 1) \cdot 10^6 = 9 \times 10^6$$

- Az 1, 2, 3, 4, 5 lehetséges sorrendje, ahol 1 és 2 nincs egymás mellett.

Rossz esetek: Az 1, 2, 3, 4, 5 lehetséges sorrendje, ahol 1 és 2 egymás mellett vannak:

Kivonás-szabály

Példa

- Hány 7 jegű szám van?

Rossz esetek: 7 hosszú sorozatok melyek 0-val kezdődnek.

$$\Rightarrow 10^7 - 10^6 = (10 - 1) \cdot 10^6 = 9 \times 10^6$$

- Az 1, 2, 3, 4, 5 lehetséges sorrendje, ahol 1 és 2 nincs egymás mellett.

Rossz esetek: Az 1, 2, 3, 4, 5 lehetséges sorrendje, ahol 1 és 2 egymás mellett vannak: 12, 3, 4, 5 vagy 21, 3, 4, 5 lehetséges sorrendje:

Kivonás-szabály

Példa

- Hány 7 jegyű szám van?

Rossz esetek: 7 hosszú sorozatok melyek 0-val kezdődnek.

$$\Rightarrow 10^7 - 10^6 = (10 - 1) \cdot 10^6 = 9 \times 10^6$$

- Az 1, 2, 3, 4, 5 lehetséges sorrendje, ahol 1 és 2 nincs egymás mellett.

Rossz esetek: Az 1, 2, 3, 4, 5 lehetséges sorrendje, ahol 1 és 2 egymás mellett vannak: 12, 3, 4, 5 vagy 21, 3, 4, 5 lehetséges sorrendje: $4! + 4!$

Kivonás-szabály

Példa

- Hány 7 jegyű szám van?

Rossz esetek: 7 hosszú sorozatok melyek 0-val kezdődnek.

$$\Rightarrow 10^7 - 10^6 = (10 - 1) \cdot 10^6 = 9 \times 10^6$$

- Az 1, 2, 3, 4, 5 lehetséges sorrendje, ahol 1 és 2 nincs egymás mellett.

Rossz esetek: Az 1, 2, 3, 4, 5 lehetséges sorrendje, ahol 1 és 2 egymás mellett vannak: 12, 3, 4, 5 vagy 21, 3, 4, 5 lehetséges sorrendje: $4! + 4! = 2 \cdot 4!$

Kivonás-szabály

Példa

- Hány 7 jegű szám van?

Rossz esetek: 7 hosszú sorozatok melyek 0-val kezdődnek.

$$\Rightarrow 10^7 - 10^6 = (10 - 1) \cdot 10^6 = 9 \times 10^6$$

- Az 1, 2, 3, 4, 5 lehetséges sorrendje, ahol 1 és 2 nincs egymás mellett.

Rossz esetek: Az 1, 2, 3, 4, 5 lehetséges sorrendje, ahol 1 és 2 egymás mellett vannak: 12, 3, 4, 5 vagy 21, 3, 4, 5 lehetséges sorrendje: $4! + 4! = 2 \cdot 4!$

$$\Rightarrow 5! - 2 \cdot 4!$$

- Egy lóversenyen 70 induló van. Hány lehetőség van a dobogó (1-3.) helyezettjeire, ha a 13. rajtszámú közöttük van?

Kivonás-szabály

Példa

- Hány 7 jegű szám van?

Rossz esetek: 7 hosszú sorozatok melyek 0-val kezdődnek.

$$\Rightarrow 10^7 - 10^6 = (10 - 1) \cdot 10^6 = 9 \times 10^6$$

- Az 1, 2, 3, 4, 5 lehetséges sorrendje, ahol 1 és 2 nincs egymás mellett.

Rossz esetek: Az 1, 2, 3, 4, 5 lehetséges sorrendje, ahol 1 és 2 egymás mellett vannak: 12, 3, 4, 5 vagy 21, 3, 4, 5 lehetséges sorrendje: $4! + 4! = 2 \cdot 4!$

$$\Rightarrow 5! - 2 \cdot 4!$$

- Egy lóversenyen 70 induló van. Hány lehetőség van a dobogó (1-3.) helyezettjeire, ha a 13. rajtszámú közöttük van?

Rossz esetek: 13. rajtszámú nincs közöttük:

Kivonás-szabály

Példa

- Hány 7 jegű szám van?

Rossz esetek: 7 hosszú sorozatok melyek 0-val kezdődnek.

$$\Rightarrow 10^7 - 10^6 = (10 - 1) \cdot 10^6 = 9 \times 10^6$$

- Az 1, 2, 3, 4, 5 lehetséges sorrendje, ahol 1 és 2 nincs egymás mellett.

Rossz esetek: Az 1, 2, 3, 4, 5 lehetséges sorrendje, ahol 1 és 2 egymás mellett vannak: 12, 3, 4, 5 vagy 21, 3, 4, 5 lehetséges sorrendje: $4! + 4! = 2 \cdot 4!$

$$\Rightarrow 5! - 2 \cdot 4!$$

- Egy lóversenyen 70 induló van. Hány lehetőség van a dobogó (1-3.) helyezettjeire, ha a 13. rajtszámú közöttük van?

Rossz esetek: 13. rajtszámú nincs közöttük: $69 \cdot 68 \cdot 67 = \frac{69!}{66!}$

Kivonás-szabály

Példa

- Hány 7 jegyű szám van?

Rossz esetek: 7 hosszú sorozatok melyek 0-val kezdődnek.

$$\Rightarrow 10^7 - 10^6 = (10 - 1) \cdot 10^6 = 9 \times 10^6$$

- Az 1, 2, 3, 4, 5 lehetséges sorrendje, ahol 1 és 2 nincs egymás mellett.

Rossz esetek: Az 1, 2, 3, 4, 5 lehetséges sorrendje, ahol 1 és 2 egymás mellett vannak: 12, 3, 4, 5 vagy 21, 3, 4, 5 lehetséges sorrendje: $4! + 4! = 2 \cdot 4!$

$$\Rightarrow 5! - 2 \cdot 4!$$

- Egy lóversenyen 70 induló van. Hány lehetőség van a dobogó (1-3.) helyezettjeire, ha a 13. rajtszámú közöttük van?

Rossz esetek: 13. rajtszámú nincs közöttük: $69 \cdot 68 \cdot 67 = \frac{69!}{66!}$

$$\Rightarrow \frac{70!}{67!} - \frac{69!}{66!}$$

Tehén-szabály

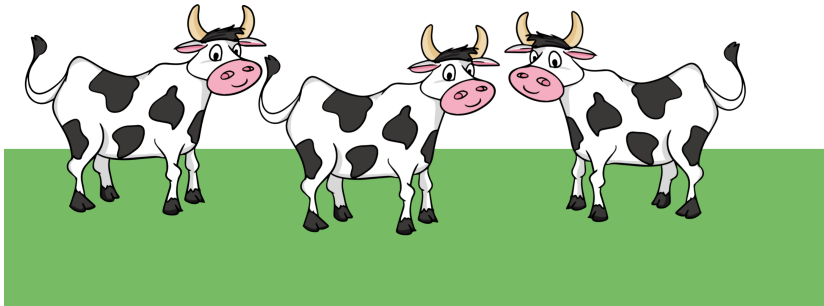
Tehén-szabály

Hány tehén bújt el a képen?

Tehén-szabály

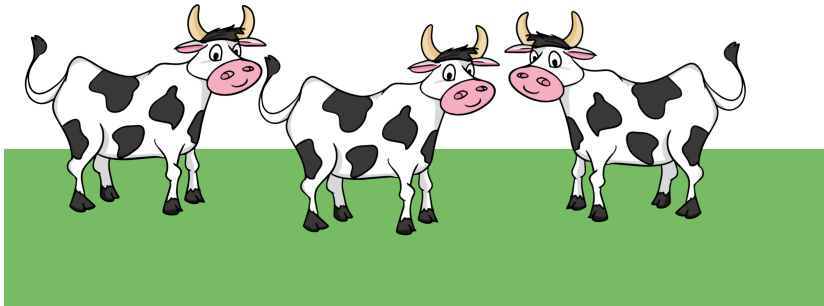
Hány tehén bújt el a képen?

Ha nem tudjuk megszámolni, amit akarunk, megszámoljuk, amit tudunk!

Tehén-szabály

Hány tehén bújt el a képen?

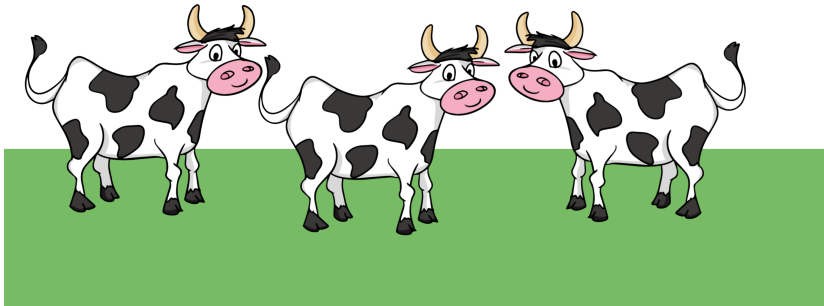

Ha nem tudjuk megszámolni, amit akarunk, megszámoljuk, amit tudunk!

- Lábak száma: 12

Tehén-szabály

Hány tehén bújt el a képen?

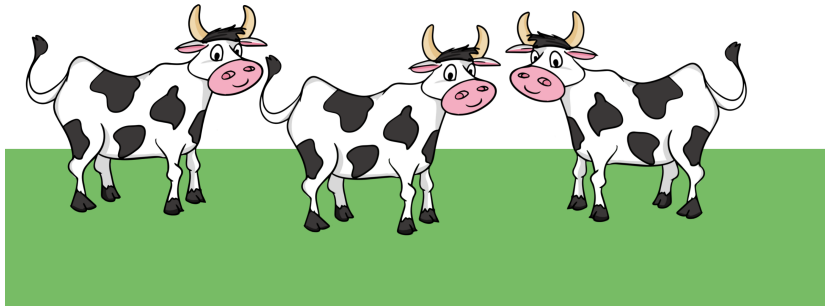

Ha nem tudjuk megszámolni, amit akarunk, megszámoljuk, amit tudunk!

- Lábak száma: 12
- 1 tehénnek 4 lába van.

Tehén-szabály

Hány tehén bújt el a képen?

Ha nem tudjuk megszámolni, amit akarunk, megszámoljuk, amit tudunk!

- Lábak száma: 12
- 1 tehénnek 4 lába van.
- A képen $12/3 = 3$ tehén van.

Tehén-szabály – osztás-szabály

Tehén-szabály – osztás-szabály

Tehén-szabály – osztás-szabály

- Adott **lehetőségeket** szeretnénk megszámolni.

Tehén-szabály – osztás-szabály

Tehén-szabály – osztás-szabály

- Adott **lehetőségeket** szeretnénk megszámolni.
- Ehelyett más **eseteket** számolunk meg.

Tehén-szabály – osztás-szabály

Tehén-szabály – osztás-szabály

- Adott lehetőségeket szeretnénk megszámolni.
- Ehelyett más eseteket számolunk meg.
- Egy lehetőséget L -szer számolunk.

Tehén-szabály – osztás-szabály

Tehén-szabály – osztás-szabály

- Adott lehetőségeket szeretnénk megszámolni.
- Ehelyett más eseteket számolunk meg.
- Egy lehetőséget L -szer számolunk.
- Összesen N esetet számoltunk le.

Tehén-szabály – osztás-szabály

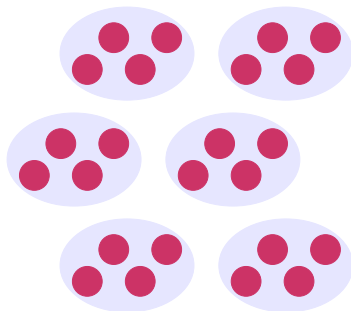
Tehén-szabály – osztás-szabály

- Adott lehetőségeket szeretnénk megszámolni.
- Ehelyett más eseteket számolunk meg.
- Egy lehetőséget L -szer számolunk.
- Összesen N esetet számoltunk le.
- Összesen N/L lehetőség van.

Tehén-szabály – osztás-szabály

Tehén-szabály – osztás-szabály

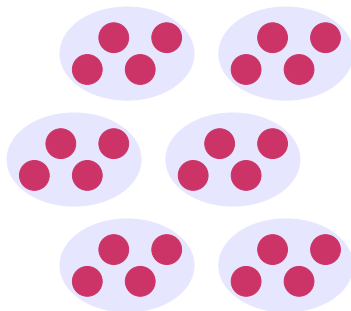
- Adott **lehetőségeket** szeretnénk megszámolni.
- Ehelyett más **eseteket** számolunk meg.
- Egy **lehetőséget** L -szer számolunk.
- Összesen N **esetet** számoltunk le.
- Összesen N/L **lehetőség** van.

Tehén-szabály – osztás-szabály

Tehén-szabály – osztás-szabály

- Adott **lehetőségeket** szeretnénk megszámolni.
- Ehelyett más **eseteket** számolunk meg.
- Egy **lehetőséget** L -szer számolunk.
- Összesen N **esetet** számoltunk le.
- Összesen N/L **lehetőség** van.

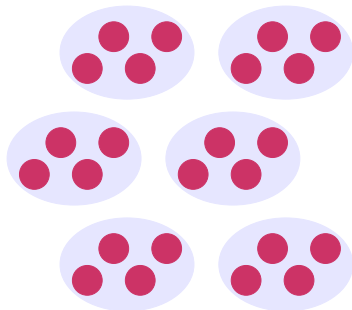

Példa

Tehén-szabály – osztás-szabály

Tehén-szabály – osztás-szabály

- Adott **lehetőségeket** szeretnénk megszámolni.
- Ehelyett más **eseteket** számolunk meg.
- Egy **lehetőséget** L -szer számolunk.
- Összesen N **esetet** számoltunk le.
- Összesen N/L **lehetőség** van.

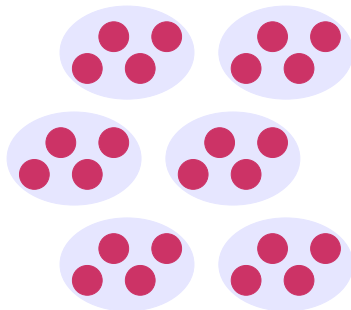
Példa

- Egy lóversenyen **70** induló van. Hány lehetőség van a dobogó (1-3.) helyezettjeire?

Tehén-szabály – osztás-szabály

Tehén-szabály – osztás-szabály

- Adott **lehetőségeket** szeretnénk megszámolni.
- Ehelyett más **eseteket** számolunk meg.
- Egy **lehetőséget** L -szer számolunk.
- Összesen N **esetet** számoltunk le.
- Összesen N/L **lehetőség** van.

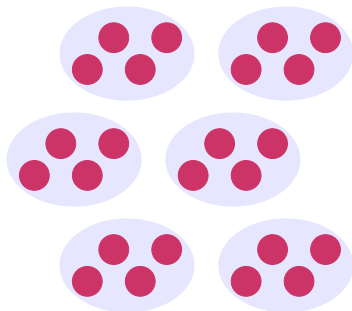
Példa

- Egy lóversenyen 70 induló van. Hány lehetőség van a dobogó (1-3.) helyezettjeire?
- **esetek**: összes lehetséges sorrend $70!$

Tehén-szabály – osztás-szabály

Tehén-szabály – osztás-szabály

- Adott **lehetőségeket** szeretnénk megszámolni.
- Ehelyett más **eseteket** számolunk meg.
- Egy **lehetőséget** L -szer számolunk.
- Összesen N **esetet** számoltunk le.
- Összesen N/L **lehetőség** van.

Példa

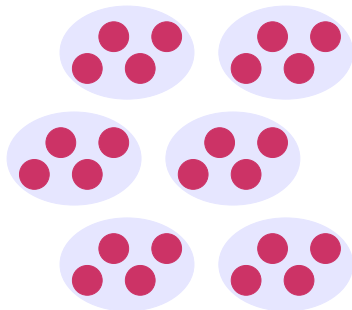
- Egy lóversenyen 70 induló van. Hány lehetőség van a dobogó (1-3.) helyezettjeire?
- **esetek**: összes lehetséges sorrend $70!$
- L : egy **lehetőséget** $67!$ -szer számolunk (4-70. helyezettek sorrendje)

Tehén-szabály – osztás-szabály

Tehén-szabály – osztás-szabály

- Adott **lehetőségeket** szeretnénk megszámolni.
- Ehelyett más **eseteket** számolunk meg.
- Egy **lehetőséget** L -szer számolunk.
- Összesen N **esetet** számoltunk le.
- Összesen N/L **lehetőség** van.

Példa

- Egy lóversenyen 70 induló van. Hány lehetőség van a dobogó (1-3.) helyezettjeire?
- **esetek**: összes lehetséges sorrend $70!$
- L : egy **lehetőséget** $67!$ -szer számolunk (4-70. helyezettek sorrendje)
- **számolandó lehetőségek**: $70!/67!$

Osztás-szabály

Példa

- számolandó lehetőségek: $\frac{70!/67!}{3!}$

Osztás-szabály

Példa

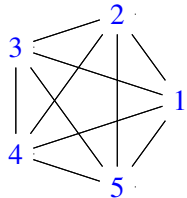
- 5 ember találkozik, mindenki kezet fog. Hány kézfogás történt?

- számolandó lehetőségek: $\frac{70!/67!}{3!}$

Osztás-szabály

Példa

- 5 ember találkozik, mindenki kezét fog. Hány kézfogás történt?

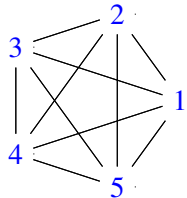
- számolandó lehetőségek: $\frac{70!/67!}{3!}$

Osztás-szabály

Példa

- 5 ember találkozik, mindenki kezet fog. Hány kézfogás történt?

- Kiválasztunk 2 embert, aki kezet fog: $5 \cdot 4 = \frac{5!}{3!}$

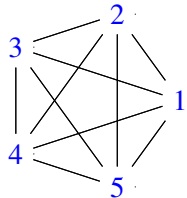

- számolandó lehetőségek: $\frac{70!/67!}{3!}$

Osztás-szabály

Példa

- 5 ember találkozik, mindenki kezet fog. Hány kézfogás történt?
  - Kiválasztunk 2 embert, aki kezet fog: $5 \cdot 4 = \frac{5!}{3!}$
  - A kézfogás **szimmetrikus**, így minden kézfogást 2-szer számoltunk.

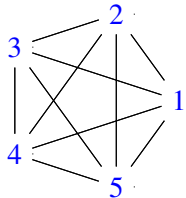

- számolandó lehetőségek: $\frac{70!/67!}{3!}$

Osztás-szabály

Példa

- 5 ember találkozik, mindenki kezét fog. Hány kézfogás történt?
  - Kiválasztunk 2 embert, aki kezét fog: $5 \cdot 4 = \frac{5!}{3!}$
  - A kézfogás **szimmetrikus**, így minden kézfogást 2-szer számoltunk.
  - Összes kézfogás: $\frac{5!/3!}{2}$

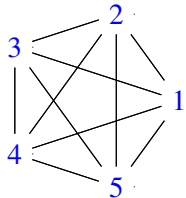

- számolandó lehetőségek: $\frac{70!/67!}{3!}$

Osztás-szabály

Példa

- 5 ember találkozik, mindenki kezét fog. Hány kézfogás történt?
  - Kiválasztunk 2 embert, aki kezét fog: $5 \cdot 4 = \frac{5!}{3!}$
  - A kézfogás **szimmetrikus**, így minden kézfogást 2-szer számoltunk.
  - Összes kézfogás: $\frac{5!/3!}{2}$
- Egy lóversenyen 70 induló van. Hány lehetőség van a dobogó (1-3.) helyezettjeire (sorrend **nem** számít)?
  - számolandó lehetőségek: $\frac{70!/67!}{3!}$

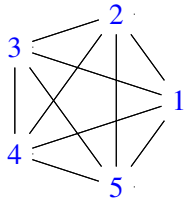

Osztás-szabály

Példa

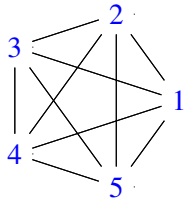
- 5 ember találkozik, mindenki kezet fog. Hány kézfogás történt?
  - Kiválasztunk 2 embert, aki kezet fog: $5 \cdot 4 = \frac{5!}{3!}$
  - A kézfogás **szimmetrikus**, így minden kézfogást 2-szer számoltunk.
  - Összes kézfogás: $\frac{5!/3!}{2}$
- Egy lóversenyen 70 induló van. Hány lehetőség van a dobogó (1-3.) helyezetteire (sorrend **nem** számít)?
  - Lehetséges **esetek**, ahol a sorrend **számít**: $70 \cdot 69 \cdot 68 = 70!/67!$
  - számolandó lehetőségek: $\frac{70!/67!}{3!}$

Osztás-szabály

Példa

- 5 ember találkozik, mindenki kezet fog. Hány kézfogás történt?
  - Kiválasztunk 2 embert, aki kezet fog: $5 \cdot 4 = \frac{5!}{3!}$
  - A kézfogás **szimmetrikus**, így minden kézfogást 2-szer számoltunk.
  - Összes kézfogás: $\frac{5!/3!}{2}$
- Egy lóversenyen 70 induló van. Hány lehetőség van a dobogó (1-3.) helyezetteire (sorrend **nem** számít)?
  - Lehetséges **esetek**, ahol a sorrend **számít**: $70 \cdot 69 \cdot 68 = 70!/67!$
  - **L**: Egy **lehetőséget** 3!-szer számoltunk (1-3. helyezettek sorrendje.)
  - **számolandó lehetőségek**: $\frac{70!/67!}{3!}$

Osztás-szabály, ismétlés nélküli kombináció

Feladat: Egy n elemű halmazból választunk k elemet, a sorrend **nem** számít.

Osztás-szabály, ismétlés nélküli kombináció

Feladat: Egy n elemű halmazból választunk k elemet, a sorrend **nem** számít.

- Válasszunk n -ből k elemet, úgy, hogy a sorrend **számít** $\implies n!/(n-k)!$ (ld. ismétlés nélküli variáció)

Osztás-szabály, ismétlés nélküli kombináció

Feladat: Egy n elemű halmazból választunk k elemet, a sorrend **nem** számít.

- Válasszunk n -ből k elemet, úgy, hogy a sorrend **számít** $\implies n!/(n - k)!$ (ld. ismétlés nélküli variáció)
- Egy **számolandó lehetőséget** $L = k!$ -szor számoltunk.

Osztás-szabály, ismétlés nélküli kombináció

Feladat: Egy n elemű halmazból választunk k elemet, a sorrend **nem** számít.

- Válasszunk n -ből k elemet, úgy, hogy a sorrend **számít** $\implies n!/(n-k)!$ (ld. ismétlés nélküli variáció)
- Egy **számolandó lehetőséget** $L = k!$ -szor számoltunk.
- Így összesen $\frac{n!/(n-k)!}{k!}$ lehetőség van.

Osztás-szabály, ismétlés nélküli kombináció

Feladat: Egy n elemű halmazból választunk k elemet, a sorrend **nem** számít.

- Válasszunk n -ből k elemet, úgy, hogy a sorrend **számít** $\implies n!/(n-k)!$ (ld. ismétlés nélküli variáció)
- Egy **számolandó lehetőséget** $L = k!$ -szor számoltunk.
- Így összesen $\frac{n!/(n-k)!}{k!}$ lehetőség van.

Definíció

Legyenek $n, k \in \mathbb{N}$.

Osztás-szabály, ismétlés nélküli kombináció

Feladat: Egy n elemű halmazból választunk k elemet, a sorrend **nem** számít.

- Válasszunk n -ből k elemet, úgy, hogy a sorrend **számít** $\implies n!/(n-k)!$ (ld. ismétlés nélküli variáció)
- Egy **számolandó lehetőséget** $L = k!$ -szor számoltunk.
- Így összesen $\frac{n!/(n-k)!}{k!}$ lehetőség van.

Definíció

Legyenek $n, k \in \mathbb{N}$. Ekkor a

$$\binom{n}{k} = \frac{n!}{k!(n-k)!}$$

értéket **binomiális együtthatónak** nevezzük.

Osztás-szabály, ismétléses nélküli kombináció

Emlékeztető: Egy n elemű halmazból k elemet $\binom{n}{k} = \frac{n!}{k! \cdot (n-k)!}$ módon választhatunk (sorrend nem számít).

Osztás-szabály, ismétléses nélküli kombináció

Emlékeztető: Egy n elemű halmazból k elemet $\binom{n}{k} = \frac{n!}{k! \cdot (n-k)!}$ módon választhatunk (sorrend nem számít).

Példa

- n ember találkozik. Ekkor a kézfogások száma:

Osztás-szabály, ismétléses nélküli kombináció

Emlékeztető: Egy n elemű halmazból k elemet $\binom{n}{k} = \frac{n!}{k! \cdot (n-k)!}$ módon választhatunk (sorrend nem számít).

Példa

- n ember találkozik. Ekkor a kézfogások száma: $\binom{n}{2}$

Osztás-szabály, ismétléses nélküli kombináció

Emlékeztető: Egy n elemű halmazból k elemet $\binom{n}{k} = \frac{n!}{k! \cdot (n-k)!}$ módon választhatunk (sorrend nem számít).

Példa

- n ember találkozik. Ekkor a kézfogások száma: $\binom{n}{2} = \frac{n!}{2! \cdot (n-2)!}$

Osztás-szabály, ismétléses nélküli kombináció

Emlékeztető: Egy n elemű halmazból k elemet $\binom{n}{k} = \frac{n!}{k! \cdot (n-k)!}$ módon választhatunk (sorrend nem számít).

Példa

- n ember találkozik. Ekkor a kézfogások száma: $\binom{n}{2} = \frac{n!}{2! \cdot (n-2)!} = \frac{n(n-1)}{2}$

Osztás-szabály, ismétléses nélküli kombináció

Emlékeztető: Egy n elemű halmazból k elemet $\binom{n}{k} = \frac{n!}{k! \cdot (n-k)!}$ módon választhatunk (sorrend nem számít).

Példa

- n ember találkozik. Ekkor a kézfogások száma: $\binom{n}{2} = \frac{n!}{2! \cdot (n-2)!} = \frac{n(n-1)}{2}$
- Lóversenyen 70 induló, dobogósok lehetséges halmaza (sorrend nem számít):

Osztás-szabály, ismétléses nélküli kombináció

Emlékeztető: Egy n elemű halmazból k elemet $\binom{n}{k} = \frac{n!}{k! \cdot (n-k)!}$ módon választhatunk (sorrend nem számít).

Példa

- n ember találkozik. Ekkor a kézfogások száma: $\binom{n}{2} = \frac{n!}{2! \cdot (n-2)!} = \frac{n(n-1)}{2}$
- Lóversenyen 70 induló, dobogósok lehetséges halmaza (sorrend nem számít): $\binom{70}{3}$

Osztás-szabály, ismétléses nélküli kombináció

Emlékeztető: Egy n elemű halmazból k elemet $\binom{n}{k} = \frac{n!}{k! \cdot (n-k)!}$ módon választhatunk (sorrend nem számít).

Példa

- n ember találkozik. Ekkor a kézfogások száma: $\binom{n}{2} = \frac{n!}{2! \cdot (n-2)!} = \frac{n(n-1)}{2}$
- Lóversenyen 70 induló, dobogósok lehetséges halmaza (sorrend nem számít): $\binom{70}{3} = \frac{70!}{3! \cdot 67!}$

Osztás-szabály, ismétléses nélküli kombináció

Emlékeztető: Egy n elemű halmazból k elemet $\binom{n}{k} = \frac{n!}{k! \cdot (n-k)!}$ módon választhatunk (sorrend nem számít).

Példa

- n ember találkozik. Ekkor a kézfogások száma: $\binom{n}{2} = \frac{n!}{2! \cdot (n-2)!} = \frac{n(n-1)}{2}$
- Lóversenyen 70 induló, dobogósok lehetséges halmaza (sorrend nem számít): $\binom{70}{3} = \frac{70!}{3! \cdot 67!} \approx 55.000$
- Lottó: 90-ből 5 számot választunk:

Osztás-szabály, ismétléses nélküli kombináció

Emlékeztető: Egy n elemű halmazból k elemet $\binom{n}{k} = \frac{n!}{k! \cdot (n-k)!}$ módon választhatunk (sorrend nem számít).

Példa

- n ember találkozik. Ekkor a kézfogások száma: $\binom{n}{2} = \frac{n!}{2! \cdot (n-2)!} = \frac{n(n-1)}{2}$
- Lóversenyen 70 induló, dobogósok lehetséges halmaza (sorrend nem számít): $\binom{70}{3} = \frac{70!}{3! \cdot 67!} \approx 55.000$
- Lottó: 90-ből 5 számot választunk: $\binom{90}{5}$

Osztás-szabály, ismétléses nélküli kombináció

Emlékeztető: Egy n elemű halmazból k elemet $\binom{n}{k} = \frac{n!}{k! \cdot (n-k)!}$ módon választhatunk (sorrend nem számít).

Példa

- n ember találkozik. Ekkor a kézfogások száma: $\binom{n}{2} = \frac{n!}{2! \cdot (n-2)!} = \frac{n(n-1)}{2}$
- Lóversenyen 70 induló, dobogósok lehetséges halmaza (sorrend nem számít): $\binom{70}{3} = \frac{70!}{3! \cdot 67!} \approx 55.000$
- Lottó: 90-ből 5 számot választunk: $\binom{90}{5} = \frac{90!}{5! \cdot 95!}$

Osztás-szabály, ismétléses nélküli kombináció

Emlékeztető: Egy n elemű halmazból k elemet $\binom{n}{k} = \frac{n!}{k! \cdot (n-k)!}$ módon választhatunk (sorrend nem számít).

Példa

- n ember találkozik. Ekkor a kézfogások száma: $\binom{n}{2} = \frac{n!}{2! \cdot (n-2)!} = \frac{n(n-1)}{2}$
- Lóversenyen 70 induló, dobogósok lehetséges halmaza (sorrend nem számít): $\binom{70}{3} = \frac{70!}{3! \cdot 67!} \approx 55.000$
- Lottó: 90-ből 5 számot választunk: $\binom{90}{5} = \frac{90!}{5! \cdot 95!} \approx 44.000.000$
- Hány olyan 20 hosszú 0 – 1 sorozat van, ami pontosan 7 darab 1-et tartalmaz?

Osztás-szabály, ismétléses nélküli kombináció

Emlékeztető: Egy n elemű halmazból k elemet $\binom{n}{k} = \frac{n!}{k! \cdot (n-k)!}$ módon választhatunk (sorrend nem számít).

Példa

- n ember találkozik. Ekkor a kézfogások száma: $\binom{n}{2} = \frac{n!}{2! \cdot (n-2)!} = \frac{n(n-1)}{2}$
- Lóversenyen 70 induló, dobogósok lehetséges halmaza (sorrend nem számít): $\binom{70}{3} = \frac{70!}{3! \cdot 67!} \approx 55.000$
- Lottó: 90-ből 5 számot választunk: $\binom{90}{5} = \frac{90!}{5! \cdot 85!} \approx 44.000.000$
- Hány olyan 20 hosszú 0 – 1 sorozat van, ami pontosan 7 darab 1-et tartalmaz? Hányféleképpen tudjuk kiválasztani az 1-ek pozícióját?

Osztás-szabály, ismétléses nélküli kombináció

Emlékeztető: Egy n elemű halmazból k elemet $\binom{n}{k} = \frac{n!}{k! \cdot (n-k)!}$ módon választhatunk (sorrend nem számít).

Példa

- n ember találkozik. Ekkor a kézfogások száma: $\binom{n}{2} = \frac{n!}{2! \cdot (n-2)!} = \frac{n(n-1)}{2}$
- Lóversenyen 70 induló, dobogósok lehetséges halmaza (sorrend nem számít): $\binom{70}{3} = \frac{70!}{3! \cdot 67!} \approx 55.000$
- Lottó: 90-ből 5 számot választunk: $\binom{90}{5} = \frac{90!}{5! \cdot 85!} \approx 44.000.000$
- Hány olyan 20 hosszú 0 – 1 sorozat van, ami pontosan 7 darab 1-et tartalmaz? Hányféleképpen tudjuk kiválasztani az 1-ek pozícióját?

$$\binom{20}{7}$$

Osztás-szabály, ismétléses nélküli kombináció

Emlékeztető: Egy n elemű halmazból k elemet $\binom{n}{k} = \frac{n!}{k! \cdot (n-k)!}$ módon választhatunk (sorrend nem számít).

Példa

- n ember találkozik. Ekkor a kézfogások száma: $\binom{n}{2} = \frac{n!}{2! \cdot (n-2)!} = \frac{n(n-1)}{2}$
- Lóversenyen 70 induló, dobogósok lehetséges halmaza (sorrend nem számít): $\binom{70}{3} = \frac{70!}{3! \cdot 67!} \approx 55.000$
- Lottó: 90-ből 5 számot választunk: $\binom{90}{5} = \frac{90!}{5! \cdot 85!} \approx 44.000.000$
- Hány olyan 20 hosszú 0 – 1 sorozat van, ami pontosan 7 darab 1-et tartalmaz? Hányféleképpen tudjuk kiválasztani az 1-ek pozícióját?
 $\binom{20}{7} = \frac{20!}{7! \cdot 13!}$

Osztás-szabály, ismétléses nélküli kombináció

Emlékeztető: Egy n elemű halmazból k elemet $\binom{n}{k} = \frac{n!}{k! \cdot (n-k)!}$ módon választhatunk (sorrend nem számít).

Példa

- n ember találkozik. Ekkor a kézfogások száma: $\binom{n}{2} = \frac{n!}{2! \cdot (n-2)!} = \frac{n(n-1)}{2}$
- Lóversenyen 70 induló, dobogósok lehetséges halmaza (sorrend nem számít): $\binom{70}{3} = \frac{70!}{3! \cdot 67!} \approx 55.000$
- Lottó: 90-ből 5 számot választunk: $\binom{90}{5} = \frac{90!}{5! \cdot 85!} \approx 44.000.000$
- Hány olyan 20 hosszú 0 – 1 sorozat van, ami pontosan 7 darab 1-et tartalmaz? Hányféleképpen tudjuk kiválasztani az 1-ek pozícióját?
 $\binom{20}{7} = \frac{20!}{7! \cdot 13!} \approx 78.000$